2024/2015

23.7.2024

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2024/2015,

22. juuli 2024,

mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Mauritaania Islamivabariigi relvajõudude toetamiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 41 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509 ([1]) loodi Euroopa rahutagamisrahastu, et liikmesriigid saaksid rahastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) raames võetavaid liidu meetmeid rahu säilitamiseks, konfliktide ennetamiseks ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamiseks kooskõlas aluslepingu artikli 21 lõike 2 punktiga c. Eelkõige kasutatakse Euroopa rahutagamisrahastut vastavalt otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 1 lõikele 2 selliste abimeetmete rahastamiseks nagu kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkuse suurendamise meetmed.

(2) Mauritaania on keskse tähtsusega partner piirkondlikes, Euroopa ja rahvusvahelistes algatustes, mille eesmärk on tugevdada Saheli piirkonnas rahu ja arengut. Riik on kindlalt pühendunud võitlusele ebaseadusliku rände vastu Lääne-Aafrika rändeteel. Liidul on Mauritaania valitsusega tugev partnerlus, mille eesmärk on saavutada pikaajaline areng tervikliku ja integreeritud käsitusviisi abil.

(3) Mauritaanial on keskne roll Sahelit käsitlevas Euroopa Liidu integreeritud strateegias, Saheli koalitsioonis ning Saheli piirkonna julgeoleku- ja stabiilsuspartnerluses (P3S), nagu ka Saheli alliansis. Rahvusvaheline üldsus, sealhulgas liit, on viimastel aastatel teinud märkimisväärseid jõupingutusi, et toetada Mauritaaniat terrorismivastases võitluses. Liidul on kindel tahe hoida tihedaid suhteid, et toetada Mauritaaniat võitluses valitsusväliste relvastatud rühmituste sissetungi vastu.

(4) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja sai 4. aprillil 2024 taotluse, et liit abistaks Mauritaania relvajõude olulise varustuse hankimisel, et tugevdada relvajõudude võimeid maismaa-, õhu-, mere- ja meditsiinikomponentide osas).

(5) Abimeetmete rakendamisel võetakse arvesse otsuses (ÜVJP) 2021/509 sätestatud põhimõtteid ja nõudeid ning eelkõige järgitakse vastavust nõukogu ühisele seisukohale 2008/944/ÜVJP ([2]) ja Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korrale.

(6) Nõukogu kinnitab taas oma kindlat kavatsust kaitsta, edendada ja järgida inimõigusi, põhivabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid ning tugevdada õigusriiki ja head valitsemistava, järgides Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, inimõiguste ülddeklaratsiooni ja rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Loomine, eesmärgid, kohaldamisala ja kestus

1. Luuakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatav abimeede (edaspidi „abimeede“), millega toetatakse Mauritaaniat (edaspidi „toetusesaaja“).

2. Abimeetme eesmärgid on järgmised:

a) suurendada Mauritaania relvajõudude suutlikkust maismaa-, õhu-, mere- ja meditsiinikomponentide osas, et tagada riigis ja piirkonnas julgeolek;

b) toetada Mauritaania maismaa- ja mereseiret ja heidutustegevust ning sõjalisi operatsioone riigi ida- ja lõunapiiridel ning merevööndis;

([1]) Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14).

([2]) Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

c) kaitsta paremini tsiviilelanikkonda;

d) edendada piirkonnas rahu ja stabiilsust.

3. Lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks rahastatakse abimeetmest järgmist liiki varustust, mis pole mõeldud surmava jõu kasutamiseks:

a) võitlejate individuaalne kaitsevarustus;

b) meditsiinivarustus;

c) õhusõidukite maapealseks teeninduseks vajalikud mitmeotstarbelised lennundusseadmed;

d) merepatrull-laev.

Abimeetmest rahastatakse vajaduse korral ka seotud tarneid ja teenuseid, sealhulgas tehnilist koolitust.

4. Abimeetme kestus on 36 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 2

Rahastamiskord

1. Abimeetmega seotud kulutuste katmiseks ette nähtud lähtesumma on 15 000 000 eurot.

2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt otsusele (ÜVJP) 2021/509 ning järgides Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda.

Artikkel 3

Kokkulepped toetusesaajaga

1. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) sõlmib toetusesaajaga vajalikud kokkulepped, et toetusesaaja järgiks käesoleva otsusega kehtestatud nõudeid ja tingimusi, mis on abimeetmest toetuse andmise tingimus.

2. Lõikes 1 osutatud kokkulepped sisaldavad sätteid, millega kohustatakse toetusesaajat tagama, et:

a) abimeetmest toetatavad Mauritaania relvajõudude üksused järgivad asjakohast rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust;

b) abimeetme raames antud vara kasutatakse nõuetekohaselt ja tõhusalt eesmärkidel, milleks see anti;

c) abimeetme raames antud vara hooldatakse piisavalt, et tagada selle kasutatavus ja operatiivne kättesaadavus kogu olelusringi jooksul;

d) abimeetme raames antud vara ei lähe kaduma ning seda ei anta tema olelusringi lõpus ilma otsusega (ÜVJP) 2021/509 loodud rahastu komitee nõusolekuta üle muudele isikutele või üksustele kui need, kes on nimetatud kokkulepetes kindlaks määratud.

3. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid abimeetme raames toetuse andmise peatamise ja lõpetamise kohta, kui leitakse, et toetusesaaja on lõikes 2 sätestatud kohustusi rikkunud.

Artikkel 4

Rakendamine

1. Kõrge esindaja vastutab käesoleva otsuse rakendamise tagamise eest kooskõlas otsusega (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korraga, järgides terviklikku metoodikaraamistikku Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate abimeetmete jaoks nõutavate meetmete ja kontrollide hindamiseks ja kindlaksmääramiseks.

2. Käesoleva otsuse artikli 1 lõikes 3 osutatud tegevust viib ellu abimeetmete haldur, tehes seda asutusega *Economat des Armées* sõlmitud halduskokkuleppe alusel vastavalt otsuse (ÜVJP) 2021/509 artiklile 37.

Artikkel 5

Seire, kontroll ja hindamine

1. Kõrge esindaja teeb seiret toetusesaaja artiklis 3 kehtestatud kohustuste täitmise üle. Nimetatud seiret kasutatakse selleks, et suurendada teadlikkust artiklis 3 kehtestatud kohustuste rikkumise kontekstist ja riskidest ning aidata vältida seda, et abimeetmest toetatavad Mauritaania relvajõudude üksused paneksid toime selliseid rikkumisi, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi.

2. Varustuse ja varude saatmisjärgne kontroll korraldatakse alljärgnevalt:

a) tarne kättesaamise tõendamine, mille puhul lõppkasutaja relvajõud allkirjastavad Euroopa rahutagamisrahastu tarnesertifikaadid omandiõiguse üleminekul;

b) inventuuri puudutav aruandlus, mille puhul toetusesaaja esitab igal aastal aruandeid kindlaksmääratud varustusühikute inventuuri kohta seni, kuni poliitika- ja julgeolekukomitee ei pea sellist aruandlust enam vajalikuks;

c) kohapealsed kontrollkäigud, mille käigus toetusesaaja annab kõrgele esindajale ja Euroopa rahutagamisrahastu audiitoritele taotluse korral juurdepääsu, et teha kohapealseid kontrolle ja Euroopa rahutagamisrahastu auditeid.

3. Pärast abimeetme lõpuleviimist teeb kõrge esindaja lõpphindamise, et analüüsida, kas abimeede on artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamisele kaasa aidanud.

Artikkel 6

Aruandlus

Rakendamise ajal esitab kõrge esindaja poliitika- ja julgeolekukomiteele kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 63 iga kuue kuu järel aruande abimeetme rakendamise kohta. Abimeetmete haldur annab otsusega (ÜVJP) 2021/509 loodud rahastu komiteele korrapäraselt teavet tulude ja kulude haldamise kohta, kooskõlas nimetatud otsuse artikliga 38, edastades sealhulgas teavet seotud tarnijate ja alltöövõtjate kohta.

Artikkel 7

Peatamine ja lõpetamine

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 64 otsustada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt peatada.

2. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib soovitada nõukogul abimeede lõpetada.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 22. juuli 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

J. BORRELL FONTELLES